

Kinnitatud Lügänuſe Vallavolikogu 10.10.2018 määrusega nr 40
Muudetud Lügänuſe Vallavolikogu 31.10.2019 määrusega nr 96

LÜGANUSE VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2019-2023

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. Toimekeskkonna ülevaade	3
2. Põhitegevuse prognoos	5
3. Investeerimis- ja finantseerimistegevus	8
4. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin	10

Lisa 1

Tabel 1 Kohaliku omavalitsuse strateegia vorm

Tabel 2 Kohaliku omavalitsuse investeeringud

Tabel 3 Arvestusüksuse strateegia vorm

Sissejuhatus

Lüganuse valla eelarvestrateegia on omavalitsuse 2019-2023 aasta eesmärkidega finantsprognosis, mis esitab tegevustulud, tegevuskulud, investeringud ja finantseerimistegevuse ning nendest lähtuvad rahavood. Eelarvestrateegia annab ülevaate Lüganuse valla arvestusüksuse finantsseisust, prognoosib tuleviku rahavoogude kujunemist, sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed ja esitab võimalikud riskistsenaariumid ehk võimaldab teha otsuseid arengu kavandamisel.

Eelarvestrateegia koostamise vajadus on määratud Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 lg 1. Vastavalt seaduse § 37² lg 1 kinnitab vallavolikogu eelarvestrateegia määrusega.

Eelarvestrateegia esitab andmed Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse (KOFIS) nõutud koosseisus ja kujul. Eelarvestrateegia vaadatakse üle iga-aastaselt ja kinnitatakse volikogu poolt esitamiseks rahandusministeeriumile.

1. Toimekeskkonna ülevaade

Rahandusministeeriumi 2019. aasta suvine majandusprognosis toob välja, et Eesti majanduskasv oli 2017. ja 2018. aastal kiirem kui varem arvatud, vastavalt 5,7% ja 4,8%. Kiire kasv jätkus ka 2019. aasta esimeses pooles, kuid järgnevate kvartalite jooksul aeglustub kasv kardetavasti oluliselt. Kasv oli laiapõhjaline, palgatulu ja kasumid kasvasid praktiliselt kõigis valdkondades, töötus vähenes ja tööjõupuudus süvenes. Kui tööealise elanikkonna vähenemist on senimaani kompenseerinud kasvav huvi tööturul osaleda, siis peale 2019. aastat on Eesti tööturu sisemised ressursid ammendunud ning hõivatute arv hakkab tasapisi langema. Palgakasv peaks hakkama aeglustuma, langedes mõne aasta jooksul 5% lähedale. Tarbijahinnad kasvavad aastakeskmiselt paari protsendipunkti võrra (tabel 1).

Tabel 1 Majandusnäitajate prognoos (Rahandusministeerium)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SKP reaalkasv	4,8%	3,3%	2,2%	2,6%	2,5%	2,3%
Tarbijahinnaindeks	3,4%	2,2%	2,2%	2,1%	2,1%	2,0%
Hõive kasv	0,9%	1,0%	0,1%	0,0%	-0,1%	-0,2%
Tööpuudus	5,4%	5,0%	5,2%	5,4%	5,5%	5,6%
Keskmine kuupalk (€)	1 310	1 404	1 484	1 560	1 638	1 719
Palgakasv	7,6%	7,2%	5,7%	5,1%	5,0%	4,9%

Ehitusmaht on läinud langusse tulenevalt hoonete ja rajatiste uusehituse mahu vähenemisest koduturul. Lisaks nõrgenenud nõudlusele pärsis ehitusturu kasvu tööjõupuudus ja madal kasumlikkus. Nõudluse vähenemisele viitab ehituslubade statistika.

Lüganuse vald moodustus Kiviõli linna, Lüganuse valla ja Sonda valla liitumise tulemusel. Maksumaksjad moodustavad 41% elanikkonnast ja 69% tööealisest elanikkonnast ning maksumaksja keskmine brutotulu jääb alla Eesti keskmise. Tulumaksu laekumise kasv on viimasel seitsmel aastal olnud madalam kui Eesti keskmine palgakasv.

Valla järgnevate aastate finantsvõimekuse kujunemisel mängivad võtmerolli eelkõige järgnevad tegurid:

1) Elanike arvu kiire vähenemine ja vananemine

Lähimal kümnendil väheneb seniste trendide jätkumisel valla elanike arv ligi 20%, seejuures tõuseb aga oluliselt eakate osakaal ning langeb nii laste kui ka tööealiste oma. Seega peab valla arengute üks olulisi fookuseid olema hea tervikliku elukeskkonna loomine noortele ja peredele, mis võimaldaks kasvõi mõnevõrra pidurdada väljarännet ning teisalt saada ka uusi elanikke. Hea elukeskkonna tutvustamisel on omakorda oluline järjepidev valla ja kogu piirkonna mainekujundus.

2) Avalike teenuste optimaalne korraldamine, sh haridusvõrgu korrastamine

Elanike arvu kiire vähenemine ning vananemine mõjutab valla tulubaasi (kasvav surve maksumaksjatele) aga samas ka nõudlust vallas pakutavate avalike teenuste järgi. On möödapääsmatu, et valla senine haridusvõrk vajab juba lähiajal korrastamist. Kaaluda tuleb ka muude avalikke teenuseid osutavate asutuste ühendamist, kinnisvara optimeerimist ning tegevuse tõhustamist.

3) Potentsiaali rakendamine rahvusvahelise puhke- ja seikluspiirkonnana

Lüganuse valla turismipotentsiaal on ainulaadne, võimalusi pakub nii tehismaastik kui ka looduslik keskkond. Kiviõli linnapiirile põlevkivi töötlemise tulemusena tekkinud aherainemäele on loodud ainulaadne külastusatraktsioon Kiviõli Seikluskeskus, endise Aidu karjääri aladel on loomisel atraktsioon Aidu Veemaa ning arenemas on ka mereäärne rannaala koos sadamaga. Ehk olemas on rahvusvahelise potentsiaaliga külastusobjektid. Potentsiaali realiseerimiseks on valla poolt vajalik nii taristu arendamine, Kiviõli linna avaliku ruumi kaasajastamine, koostöö objektide arendajate ja arendusorganisatsioonidega jms.

4) Hea elu-, tööstus/ettevõtlus- ja külastuskeskkonna kombineerimine

Lüganuse valla üheks teravamaks väljakutseks on põlevkivi kaevandamise ja töötlemise tulemusena tekkinud keskkonnamõjude leevendamine. Ühelt poolt on oluline endiste kaevandus- ja karjäärialade taaskasutusele võtmine, teisalt ka kaevandamise tulemusena tekkinud taristuprobleemide lahendamine koostöös arendajatega. Eraldi teemaks on uute võimalike kaevanduste lisandumine piirkonda, mis võiks kaasa tuua suures mahus töökohti, samas aga ka arvestavat mõju keskkonnale.

Elukeskkonna tasakaalustatud arenguks on vajalik tagada olukord, kus saaksid edukalt tegutseda nii keskkonnasõbralikud tööstusettevõtted kui ka turismiettevõtted.

Samuti ettevõtluskeskkonna pidev mitmekesistamine ning uute ettevõtlust mõjutavate arendusprojektide realiseerimine. Nii tänaste elanike, potentsiaalsete tulijate kui ka küllastajate jaoks on võtmetähtsusega aga hea ning turvalise looduskeskkonna säilimine.

2. Põhitegevuse prognoos

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid: 1) maksutulud; 2) tulud kaupade ja teenuste müügist; 3) saadavad toetused; 4) muud tegevustulud.

Lüganuse valla 2019 eelarve põhitegevuse tulud on u 11,2 miljonit eurot ja põhitegevuse kulud samuti 11,2 miljonit eurot, st põhitegevuse tulek on null.

Maksutulud moodustavad u poole eelarve tuludest, toetusfondi eraldis on u 3 miljonit ja tasandusfondi eraldis ligi 1,3 miljonit eurot. Kaevandamisõiguse tasu ja laekumine vee erikasutusest (ressursitasud) on mahus u 560 tuhat eurot. Kuludest 58% moodustavad personalikulud u 6,5 miljoni euroga, majandamiskulud on u 31% ehk u 3,4 miljonit eurot ning toetusi antakse miljoni euro väärtuses. 2019. aasta alguses oli vallal võlakohustusi u 4 miljonit eurot ja likviidseid vahendeid 1,9 miljonit eurot. Ehk valla netovõlakooormuse tase oli u 19%.

Aastate 2009 ja 2018 võrdluses on maksumaksjate arv vähenenud 400 inimese võrra u 4300-lt 3900-ni. Kuigi perioodil 2009-2018 on inimeste sissetulekute kasv olnud kiirem kui Eesti keskmine, siis Lüganuse valla maksumaksja keskmine brutotulu oli 2018. aastal veel madalam (967 eurot kuus kui Eesti keskmine oli 1174 eurot kuus). Valla tulumaksu laekumise kasv on järjepidevalt olnud väiksem keskmise palga kasvust, seda eelkõige tulenevalt maksumaksjate arvu pidevast vähenemisest.

Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist pigem konservatiivsus.

Tabel 2 Põhitegevuse tulud (2019-2023)

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 187 886	11 747 753	12 127 645	12 514 486	12 908 975
Maksutulud	5 907 662	6 172 886	6 415 126	6 661 147	6 912 531
sh tulumaks	5 643 062	5 908 286	6 150 526	6 396 547	6 647 931
sh maamaks	264 600	264 600	264 600	264 600	264 600
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	338 341	352 889	366 652	380 731	395 039
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 381 883	4 731 978	4 855 867	4 982 608	5 111 405
sh tasandusfond	1 255 333	1 255 333	1 255 333	1 255 333	1 255 333
sh toetusfond	3 045 681	3 176 645	3 300 534	3 427 275	3 556 072
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	80 869	300 000	300 000	300 000	300 000
Muud tegevustulud	560 000	490 000	490 000	490 000	490 000

Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused:

- tulumaksu laekumise kasv on seoses demograafiliste trendidega ühe protsendi võrra madalam rahandusministeeriumi prognoositavast palgakasvust. Riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksu protsendi võimalikku suurenemist ei arvestata;
- maamaksu laekumine ei muutu, kehtima jäävad hetke maksumäärad, maa korralist hindamist ei toimu;
- tulud kaupade ja teenuste müügist ja toetusfondi eraldis suurenevad igal aastal rahandusministeeriumi prognoositud palgakasvu (60%) ja tarbijahinnaindeksi (40%) kombineeritud muutuse võrra;
- muid saadavaid toetusi tegevuskuludeks on aastast 2020 arvestatud 300 000 eurot aastas;
- laekumised kaevandamisõiguse tasust ja vee erikasutusest on aastast 2020 arvestatud 490 000 eurot aastas;
- tasandusfondi laekumine jääb 2019. aasta tasemele.

Põhitegevuse tulud suurenevad aastaks 2023 15% võrra u 12,9 miljoni euroni.

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFs-i regulatsioonist järgmisi kulusid: 1) antavad toetused; 2) muud tegevuskulud.

Omavalitsuste ühinemise tagajärjel toimub seniste poliitikate rahastamise üle vaatamine leidmaks kokkuhoiukohti.

Tabel 3 Põhitegevuse kulud (2019-2023)

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	11 165 184	11 381 957	11 525 269	11 664 721	11 798 604
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 231 034	1 231 034	1 231 034	1 231 034	1 231 034
Muud tegevuskulud	9 934 151	10 150 923	10 294 235	10 433 687	10 567 571
sh personalikulud	6 485 941	6 661 061	6 800 944	6 936 963	7 070 846
sh majandamiskulud	3 423 015	3 429 861	3 433 291	3 436 725	3 436 725
sh muud kulud	25 194	60 000	60 000	60 000	60 000

Põhitegevuse kulud on prognoositud järgmistel eeldustel:

- personalikulud suurenevad aastas kolme protsendi võrra vähem kui rahandusministeeriumi riikliku keskmise palgakasvu prognoos;
- majandamiskulud suurenevad aastas kahe protsendi võrra vähem kui rahandusministeeriumi tarbijahindade kasvu prognoos;
- antavad toetused tegevuskuludeks ei muutu;
- muude kulude all on kajastatud reservfond mahus u 60 tuhat eurot aastas.

Põhitegevuse kulud suurenevad aastaks 2023 6% võrra u 11,8 miljoni euroni.

Eelarvestrateegias on arvesse võetud järgmised üle eelarveaasta ulatuvad lepingujärgsed kulud:

- valla asutuste ja tänavavalgustuse elektrienergia ja võrguteenuste tasud;
- veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuste tasud;
- hoonete kütmiseks kütuste ostmine;
- sideteenuste tasud;
- infosüsteemide hoolduse tasu;
- postiteenuste tasu;
- valveteenuste tasu;
- sõidukite ülalpidamise tasud;
- vallale kuuluvate hoonete kindlustamine;
- inventari rent, remont ja hooldus;
- infotehnoloogia tarkvara hooldus;
- elektriseadmete ja –süsteemide käiduteenuste tasud;
- hoonete ja ruumide korrashoiuteenuse tasud;
- soojusenergiaga varustamise tasud;
- hoonete küttesüsteemide hooldamise tasud;
- prügiveo tasud;
- vallateede hooldus- ja lumetõrjetööd;
- sotsiaalhoolekande asutuste teenuste osutamise tasu;
- õpilaste koolitransporditeenuse tasu;
- bussiliinide doteerimine;
- koolidele õppematerjalide soetamine;
- koolide ja lasteaedade toiduainetega varustamise ja toitlustusteenuse osutamise tasu.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud kulud igal aastal ning tulemi suhe tuludesse suureneb igal aastal, saavutades aastaks 2023 suhe 8,6 %.

Tabel 4 Põhitegevuse tulem (2019-2023)

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 187 886	11 747 753	12 127 645	12 514 486	12 908 975
Põhitegevuse kulud kokku	11 165 184	11 381 957	11 525 269	11 664 721	11 798 604
Põhitegevuse tulem	22 701	365 797	602 376	849 765	1 110 371
Tulemi suhe tuludesse	0,2%	3,1%	5,0%	6,8%	8,6%

Strateegia eesmärgiks on põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine võimalikult suurel määral, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse tekkimisele ja kasvule. Põhitegevuse tulemi maksimeerimisel (kui tulemi suhe tuludesse on suurem kui 16%) on maksimaalseks netovõlakoormuse ülempiiriks 100% põhitegevuse tuludest. Püstitatud prognoosieelduste püsimisel on see võimalik saavutada aastaks 2026.

3. Investeeringimis- ja finantseerimistegevus

Investeeringimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFIS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) põhivara soetus; 2) põhivara müük; 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine; 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine; 5) osaluste soetus; 6) osaluste müük; 7) muude aktsiate ja osade soetus; 8) muude aktsiate ja osade müük; 9) antavad laenud; 10) tagasilaekuvad laenud; 11) finantstulud ja finantskulud.

Strateegiaperioodil investeerib Lügänuise vald nii omavahendite ja ühinemistoetuse kui ka Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste arvelt. Investeeringimistegevuses on kajastatud toetusi (põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine) eeldataval määral, kuigi nende saamine ja suurus ei ole lõplikult selge.

Tabel 5 Investeeringimistegevus (2019-2023)

Lügänuise vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Investeeringimistegevus kokku	-2 743 480	-1 484 365	-1 224 924	-894 677	-1 048 423
Põhivara müük (+)	35 000	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-4 596 234	-2 257 097	-2 763 000	-1 625 000	-1 350 000
sh projektide omaosalus	-2 540 468	-1 337 084	-1 098 200	-765 000	-915 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	2 055 766	920 013	1 664 800	860 000	435 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-196 572	-80 000	-50 000	-50 000	-50 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0	0	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0	0	0	0
Finantstulud (+)	100	100	100	100	100
Finantskulud (-)	-41 540	-67 381	-76 824	-79 777	-83 523

Vallavara müügist ei ole alates 2020. aastast tulusid ette nähtud. Võimalikku vallavara müüki käsitletakse erakorralise tuluna ning võetakse kasutusse tekkimise järgselt läbi eelarve.

Strateegiaperioodil investeerib (põhivara soetus, põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine) vald kokku 13,0 miljonit eurot, sellest 7,1 miljonit omavahendite (sh laenud) ja 5,9 miljonit toetuste arvelt. Suurimad investeeringud on majanduse, elamu- ja kommunaalmajanduse ja vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonnas.

Tabel 6 Investeeringimistegevus valdkondade lõikes (2019-2023)

Investeeringud	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	Kokku
01 Üldised valitsussektori teenused	32 000	45 000	35 000	35 000	20 000	167 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	974 846	720 000	900 000	550 000	550 000	3 694 846
05 Keskkonnakaitse	0	30 000	100 000	0	0	130 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	935 509	737 097	360 000	210 000	130 000	2 372 606
07 Tervishoid	1 150 886	0	0	0	0	1 150 886

08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	587 560	560 000	1 288 000	680 000	230 000	3 345 560
09 Haridus	915 433	165 000	80 000	150 000	420 000	1 730 433
10 Sotsiaalne kaitse	0	0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	4 596 234	2 257 097	2 763 000	1 625 000	1 350 000	12 591 331
sh toetuse arvelt	2 055 766	920 013	1 664 800	860 000	435 000	5 935 579
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 540 468	1 337 084	1 098 200	765 000	915 000	6 655 752

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmiseks teostatavad finantstehingud (laenude võtmised jms). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFIS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) laenude võtmine; 2) võetud laenude tagasimaksmine.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus ehk võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade (raha ja pangakontodel olevaid vahendeid) kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused. Netovõlakoormuse ülemmäär võib seaduse järgi kujuneda kuni 100% põhitegevuse tuludest, 2018 aasta lõpuseisuga oli valla netovõlakoormus u 19% ja selle ülemmäär 60%. Lüganuse valla prognoositav põhitegevuse tuleml võimaldab investeerida, kuid kuna aga vallal ei ole käesoleval hetkel suuri rahalisi reserve, siis tuleb investeeringute katteallikaks võtta uusi kohustusi.

2019. aasta alguse seisuga oli vallal 10 laenu kogumahuga 4,0 miljonit eurot. Strateegia perioodil on kavas võtta uusi kohustusi 5,4 miljonit eurot ja tasuda kohustusi summas 2,4 miljonit eurot. Uute laenude puhul on oluline, laenu tagasimakseperiood ei ületaks investeeringu kasulikku eluiga ja intresside (mis hetkel on madalad) kasvu risk ei jääks pikale perioodile. Seetõttu on arvestatud, et 10 aastase tagasimaksega laenudega, intressimäär 1,3%, esimesel aastal põhiosa tagasimakseid ei toimu. Olemasolevate ja uute laenude intressikulud sisaldavad intressimäära ja euribori hetkeväärtuses 0,00%.

Tabel 7 Finantseerimistegevus (2019-2023)

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Finantseerimistegevus	856 243	1 141 216	626 425	168 650	227 757
Kohustuste võtmine (+)	1 085 000	1 417 084	1 148 200	815 000	965 000
Kohustuste tasumine (-)	-228 757	-275 868	-521 775	-646 350	-737 243
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 864 536	22 648	3 877	123 737	289 705
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	0	22 648	26 525	150 262	439 967
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 903 686	6 044 902	6 671 327	6 839 976	7 067 734

Likviidsete vahendite mahu puhul tuleb arvestada, et kuna võimalike investeeringutoetuste laekumine on ebaselge, siis tulude ülelaekumisel (kulude alatäitumisel) suureneb vabade vahendite jääk ja omakorda väheneb netovõlakoorma tase, mis loob puhvri strateegias kavandatud investeeringute elluviimiseks omarahastuse arvelt.

Tabel 8 Netovõlakoomuse lubatud ja tegelik määr

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Netovõlakoomus (eurodes)	4 903 686	6 022 254	6 644 802	6 689 715	6 627 767
Netovõlakoomuse ülemmäär (eurodes)	6 712 731	7 048 652	7 276 587	7 508 692	7 745 385
Vaba netovõlakoomus (eurodes)	1 809 046	1 026 398	631 785	818 977	1 117 618
Netovõlakoomus (%)	44%	51%	55%	53%	51%
Netovõlakoomuse individuaalne ülemmäär (%)	60%	60%	60%	60%	60%

Valla netovõlakoomus suureneb strateegiaperioodil oluliselt, kuid ei ületa lubatavat ülemmäära.

4. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin

Eelarvestrateegia koostatakse kohaliku omavalitsuse arvestusüksustele. Alates 2018.a Lüganuse vallal sõltuvaid üksuseid ei ole.

Lüganuse vallal on 100% osalus äriühingutes AS Kiviõli Soojus. Nimetatud äriühing on küll valla eelarve konsolideerimise grupis, kuid nad ei ole käsitletavad KOFS § 2 punktis 9 defineeritud sõltuva üksusena ja käesolevas eelarvestrateegias neid ei kajastata.

Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakoomuse arvutamiseks tuleb samuti rakendada KOFS-i vastavat meetodikat.

Arvestusüksuse konsolideeritud eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulemi ja netovõlakoomus vastavad KOFS-i normatiividele.

Tabel 9 Konsolideeritud näitajad 2019-2023

Lüganuse vald	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 187 886	11 747 753	12 127 645	12 514 486	12 908 975
Põhitegevuse kulud kokku	11 165 184	11 381 957	11 525 269	11 664 721	11 798 604
Põhitegevustulemi	22 701	365 797	602 376	849 765	1 110 371
Investeermistegevus kokku	-2 743 480	-1 484 365	-1 224 924	-894 677	-1 048 423
Eelarve tulemi	-2 720 779	-1 118 568	-622 548	-44 912	61 948
Finantseerimistegevus	856 243	1 141 216	626 425	168 650	227 757
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 864 536	22 648	3 877	123 737	289 705
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	0	22 648	26 525	150 262	439 967
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 903 686	6 044 902	6 671 327	6 839 976	7 067 734
Netovõlakoomus (eurodes)	4 903 686	6 022 254	6 644 802	6 689 715	6 627 767
Netovõlakoomus (%)	44%	51%	55%	53%	51%
Netovõlakoomuse ülemmäär (eurodes)	6 712 731	7 048 652	7 276 587	7 508 692	7 745 385
Netovõlakoomuse ülemmäär (%)	60%	60%	60%	60%	60%
Vaba netovõlakoomus (eurodes)	1 809 046	1 026 398	631 785	818 977	1 117 618

Tundlikkusanalüüsis on hinnatud olukorda, kus kavandatud eelarvetulude maht osutub väiksemaks või kohustuste intressikulud suuremaks võrreldes strateegia eeldustega.

Tabel 10 Tundlikkusanalüüsi stsenaariumid

Stsenaarium	Muutus	Kokkuhoiu vajadus omavalitsus	Kokkuhoiu vajadus arvestusüksus
Tulude aastane kasv on väiksem	2%	800 000	800 000
Tulude aastane kasv on väiksem	4%	2 000 000	2 000 000
Intressimäär on suurem	3%	500 000	500 000

Kokkuvõttes peab Lügänuise vald strateegiaperioodil kinni omavalitsustele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest - kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse ülemmäärast.

Lügänuise valla finantsolukord võimaldab strateegiaperioodil toetuste eeldatud laekumise korral ellu viia planeeritud investeeringud väärtuses 13,0 miljonit (sh toetused u 5,9 miljonit) eurot. See on ka maksimaalne investeeringute maht, kuna valla netovõlakoormus tõuseb lubatud piiri lähedale. Teisalt on Lügänuise valla eelarve väga tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele on tarvilik reageerida põhitegevuse kulude täiendava kokkuhoiu ja planeeritud investeeringutest loobumisega. Kõrge laenukoormuse tõttu omaks mõju ka intressimäärade kasv.